

Sposoby na uniknięcie zapaści finansowej i na kontynuowanie inwestycji w warunkach spadku dochodów i wzrostu wydatków.

Mariusz Gołaszewski – Prezes Zarządu Aesco Group Sp. z o.o.

Po co istniejemy?

- Codziennie wspieramy **wielkie zmiany** w **małych ojczyznach**
- Od **2011** pracujemy z **lokalnymi liderami**, żeby mogli działać jak **najskuteczniej**, budując **lepszą przyszłość** swojego miasta czy gminy.
- Robimy to poprzez **pozyskiwanie finansowania na inwestycje**, doradzanie w sprawach **finansów i zadłużenia** oraz **szkolenia i audyty**

467

zrealizowanych projektów

5 311 mln zł

pozyskanego finansowania

521 mln zł

wygenerowanych oszczędności

GMINA
BRZEŚĆ KUJAWSKI

Gmina Chełmża

skierniewice
STOLICA NAUK OGRODNICZYCH

ZAMOŚĆ
Miasto idealne

Więcbork
dobry kierunek

Gmina
Łubianka

KLUCZBORK

Publikujemy, edukujemy i dyskutujemy

Wstęp: Zmiany otoczenia prawnego i gospodarczego

W latach 2019 – 2020 istotnie zmienia się otoczenie prawno-gospodarcze w Polsce.

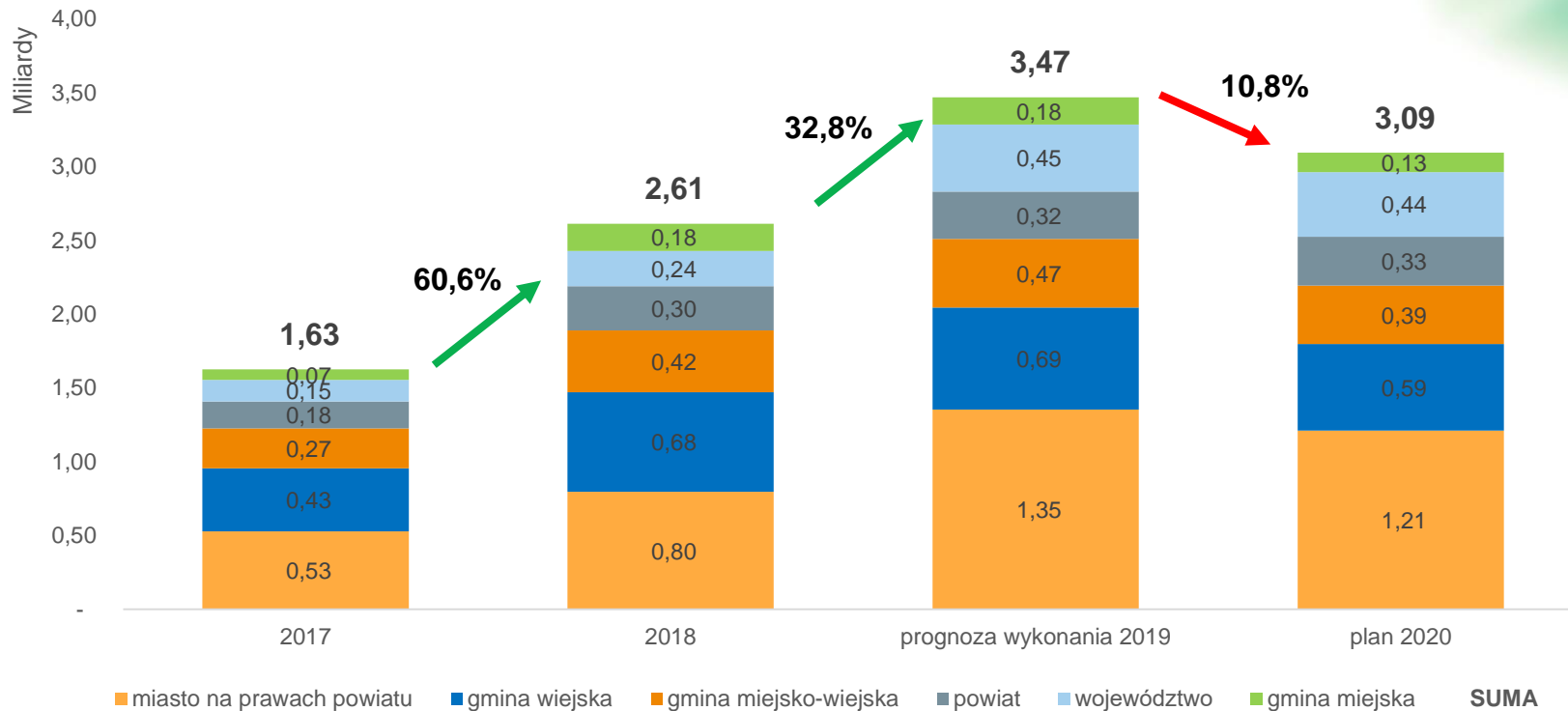
W szczególności zmiany otoczenia obejmują:

- Zmiany w podatku od osób fizycznych (PIT)
- Skokowy wzrost cen energii elektrycznej
- Niepełne pokrycie z subwencji oświatowej wzrostu wynagrodzeń nauczycieli
- Skokowy wzrost płacy minimalnej

Jak finansować inwestycje w tych warunkach?

Wydatki majątkowe w latach 2017-2020

(samorządy woj. kujawsko-pomorskiego)

Sposoby finansowania inwestycji

Dobry dług a zły dług

MARIUSZ GOŁASZEWSKI
EKSPERT FINANSOWANIA
INWESTYCJI JST

Są dwa rodzaje
długu.

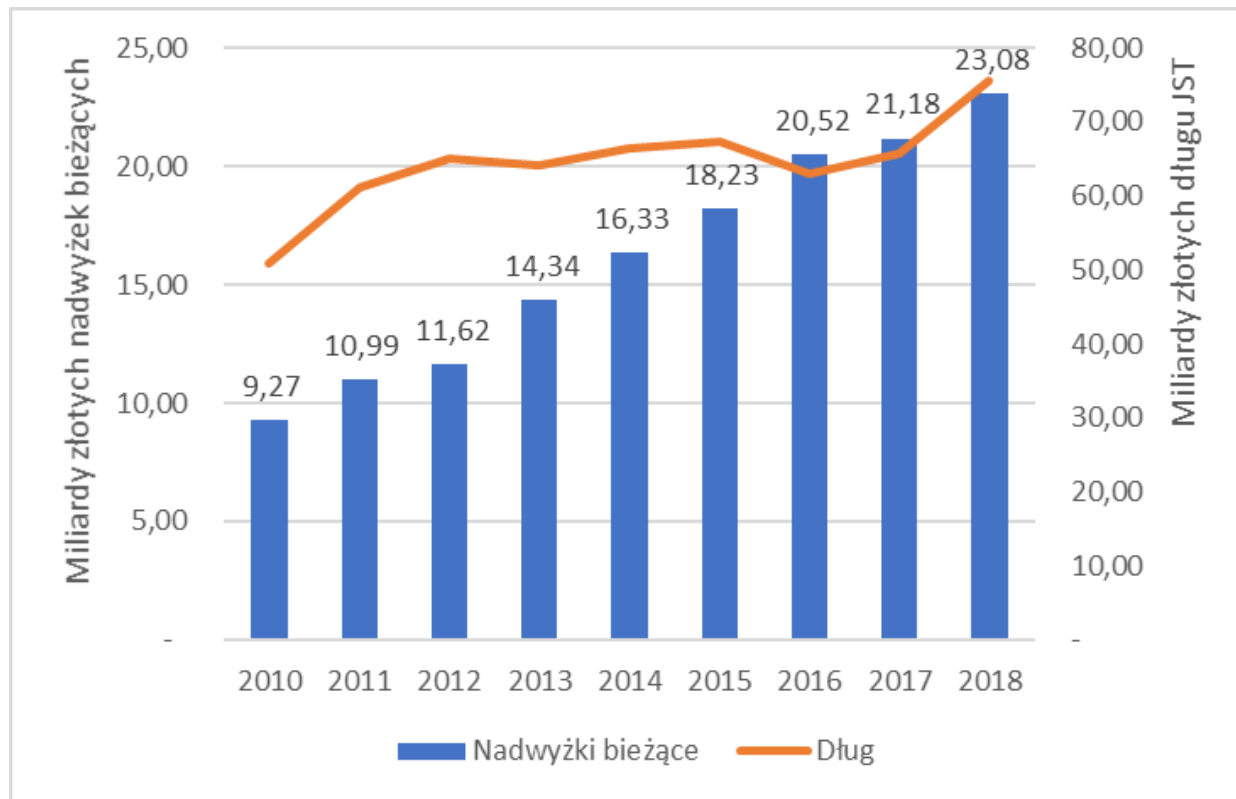
Zły dług idzie na
pomniki, dobry -
na silniki.

Aesco Group
Finanse | Audyty | Oszczędności

Składniki zdolności kredytowej

- Wolny przepływ gotówki
 - ✓ **nadwyżka bieżąca** (operacyjna)
 - ✓ sprzedaż majątku
- Termin zapadalności długu
 - ✓ im **dłuższy termin spłaty** tym większa zdolność

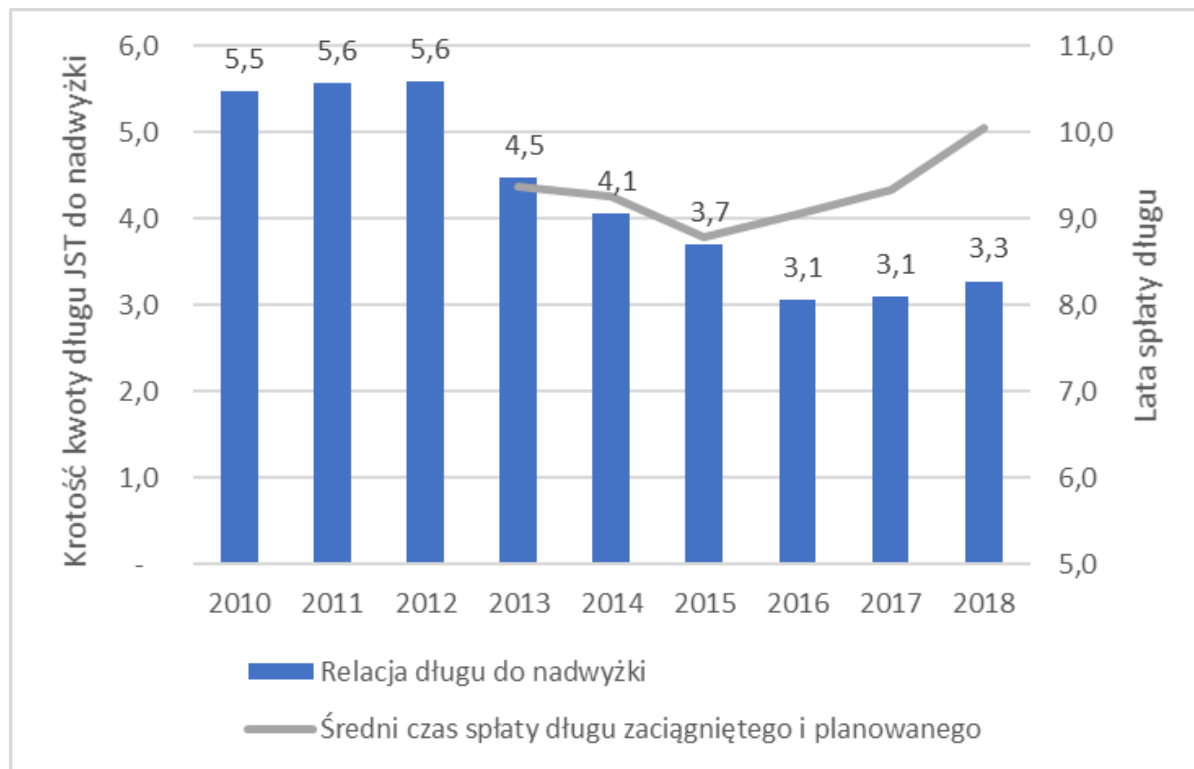
Nadwyżki bieżące a dług - Polska

Dług ↑ 49%

Nadwyżki ↑ 149%

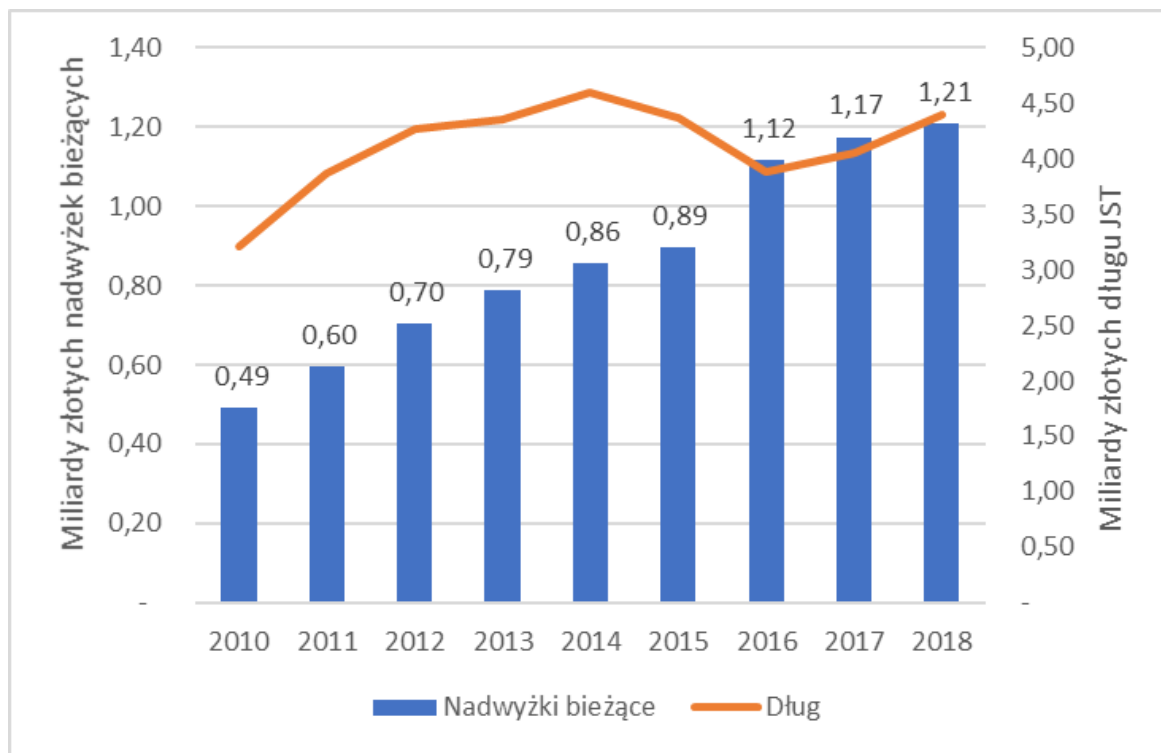
Relacja długu do nadwyżki i zapadalność - Polska

Relacja ↓ 40%

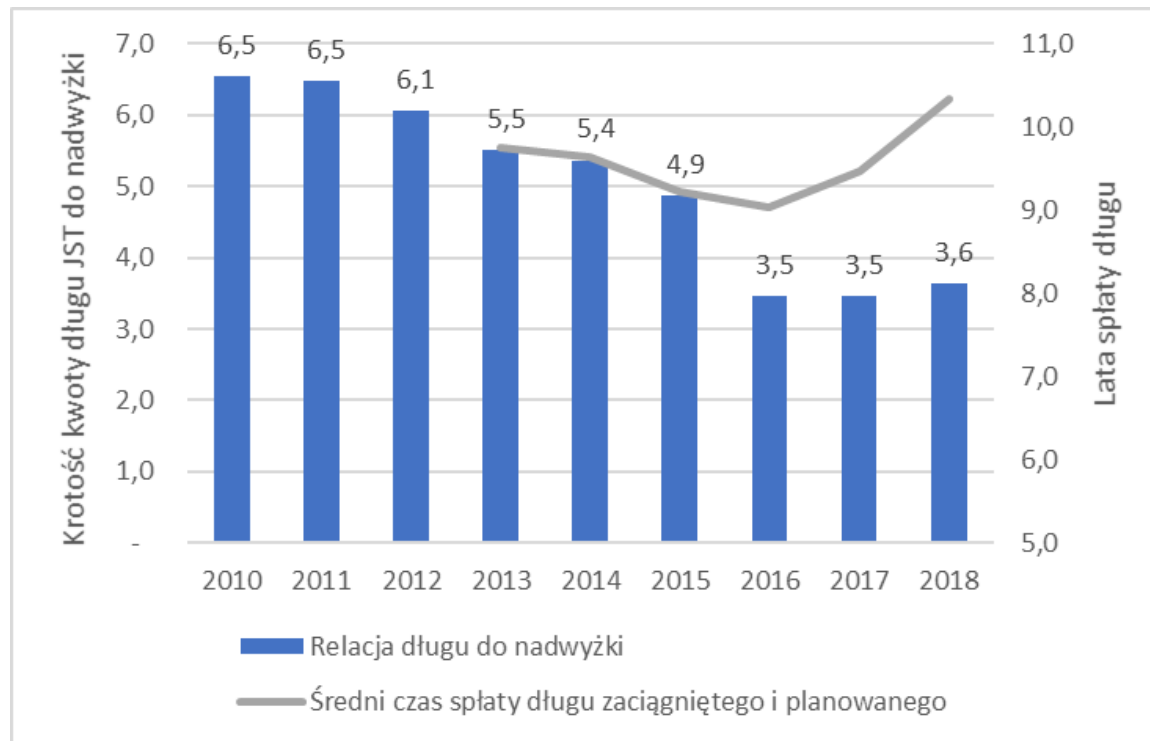
Zapadalność ↑ 7%

Nadwyżki bieżące a dług – woj. kuj.-pom.

Dług ↑ 37%
Nadwyżki ↑ 146%

Relacja długu do nadwyżki i zapadalność – woj. kuj.-pom.

Relacja ↓ 44%

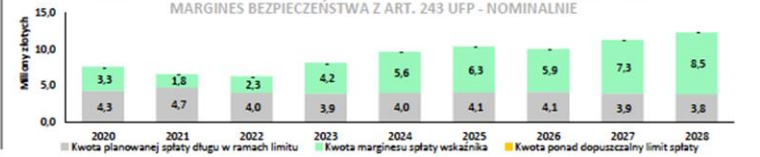
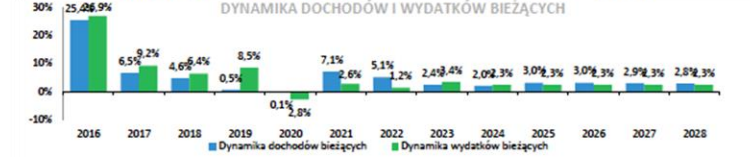
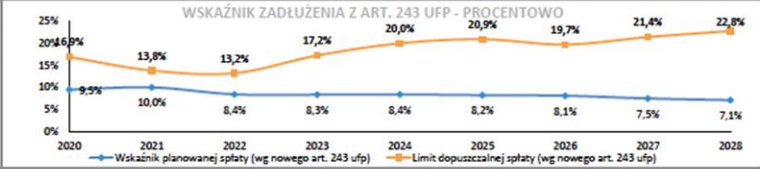
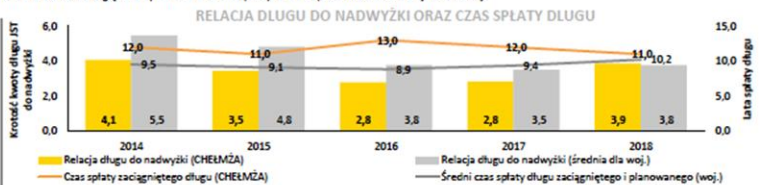
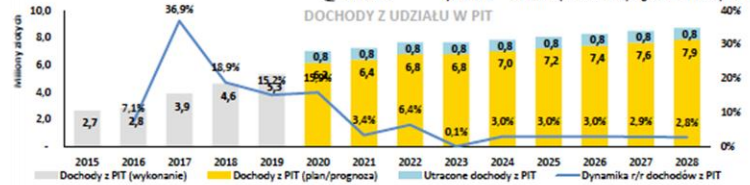
Zapadalność ↑ 6%

10 tys. mieszkańców	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
dochody ogółem	33 846	38 337	40 711	44 087	46 234	44 885	47 453	47 497	47 187	48 121	49 563	51 052	52 332	54 003
dochody bieżące	29 190	36 592	38 981	40 786	41 007	40 974	43 867	46 099	47 187	48 121	49 563	51 052	52 332	54 003
dochody majątkowe, w tym:	4 657	1 766	1 729	3 300	3 300	3 911	3 585	1 998	-	-	-	-	-	-
- dochody ze sprzedaży majątku	1 131	184	135	123	300	300	-	-	-	-	-	-	-	-
wydatki ogółem	34 746	38 806	39 333	48 509	53 734	47 915	45 313	43 624	45 264	46 048	47 392	48 764	50 313	51 784
wydatki bieżące, w tym:	24 313	30 848	33 676	35 815	38 847	37 753	38 752	39 231	40 374	41 519	42 467	43 439	44 439	45 468
- z tytułu poręczeń i gwarancji wliczone do wskaźnika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- odsetki i dyskonto w ramach wliczone do wskaźnika	484	467	449	478	700	763	863	763	740	689	617	542	470	400
- wydatki na wynagrodzenia	10 215	10 799	11 210	12 303	14 364	15 498	15 885	16 282	16 689	17 106	17 334	17 972	18 422	18 882
wydatki majątkowe	10 433	7 957	5 657	12 693	14 907	10 162	6 562	6 392	4 690	4 330	4 925	5 325	5 875	6 316
Wynik budżetu	900	448	1 378	4 423	7 460	3 030	2 139	1 873	1 923	2 073	2 173	2 288	2 219	2 219
nowe przychody z kredytów, pożyczek, emisji obligacji	2 700	2 097	1 087	6 300	9 500	2 900	-	-	-	-	-	-	-	-
rochody wliczone do wskaźnika	1 382	1 830	2 047	2 172	2 147	1 989	2 139	1 873	1 923	2 073	2 173	2 288	2 219	2 219
wyłączenia z art. 243 łącznie (rochody + odsetki + gwar. i por.)	230	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
kwota długu, w tym:	16 860	16 031	15 070	19 159	26 552	27 463	25 323	23 450	21 527	19 454	17 281	14 993	12 774	10 555
- którego planowana spłata dokonana się z wydatków budżetu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
wskaźnik obsługi zadłużenia planowany (obowiązujący dla roku)	-	-	-	-	-	9,47%	9,99%	8,41%	8,32%	8,38%	8,22%	8,09%	7,47%	7,08%
wskaźnik obsługi zadłużenia dopuszczalny (obowiązujący dla roku)	-	-	-	-	-	16,90%	13,81%	13,22%	17,22%	19,97%	20,92%	19,71%	21,40%	22,79%
marginis bezpieczeństwa (obowiązujący dla roku)	-	-	-	-	-	7,43%	3,82%	4,81%	8,90%	11,59%	12,70%	11,62%	13,93%	15,71%
poziom zadłużenia	49,8%	41,8%	37,0%	43,5%	57,4%	61,2%	53,4%	49,4%	45,6%	40,4%	34,9%	29,4%	24,3%	19,5%
średnie oprocentowanie długu	0,0%	0,0%	2,9%	2,8%	3,1%	2,8%	3,3%	3,1%	3,3%	3,4%	3,4%	3,4%	3,4%	3,4%
nadwyżka bieżąca	4 877	5 743	5 303	4 972	2 159	3 222	5 116	6 867	6 613	6 603	7 098	7 613	8 094	8 333
wskaźnik jednoroczny z art. 243	17,8%	15,3%	23,0%	20,3%	11,5%	12,5%	17,2%	22,0%	20,7%	20,0%	22,7%	23,5%	23,8%	24,2%

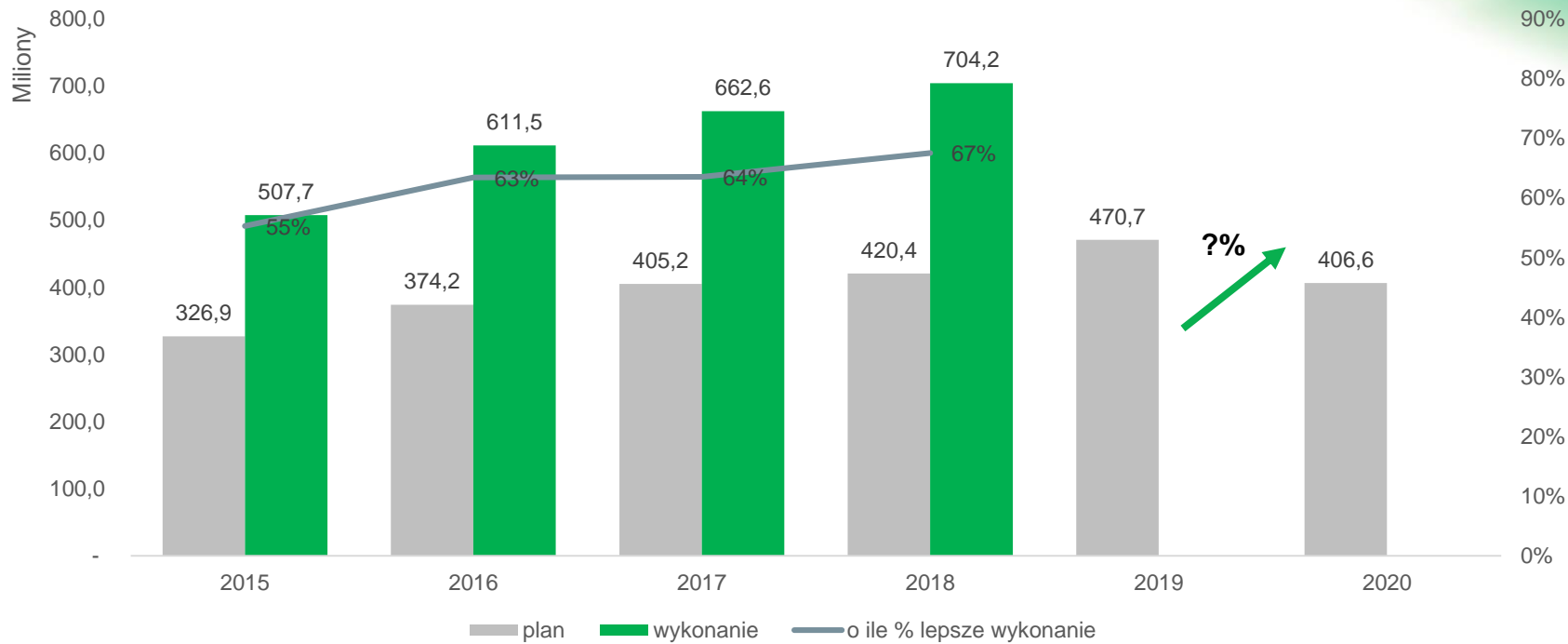
Szacowana utrata nadwyżki bieżącej
1,3 mln zł, z czego:

- PIT 0,8 mln zł
- PRĄD 0,1 mln zł
- OSWIATA 0,3 mln zł

- kwota dla 2020 r. wg prognozy MF, utraczone dochody z PIT o 11,59% w 2020 r. i latach kolejnych obliczone w oparciu o dane z OSR załączone do odpowiednich ustaw
- wzrost kosztów prądu o 40% względem wykonania w 2018 r. wg danych z RB28i za IV kwartał (przy założeniu, że 64% wydatków w par. 426 to energia elektryczna)
- wzrost wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w dziale 801 o 14,6% względem wykonania w 2018 r., pokryte w 75% przez wzrost subwencji oświatowej

Porównanie planów i wykonań nadwyżek bieżących (samorzędy woj. kujawsko-pomorskiego)

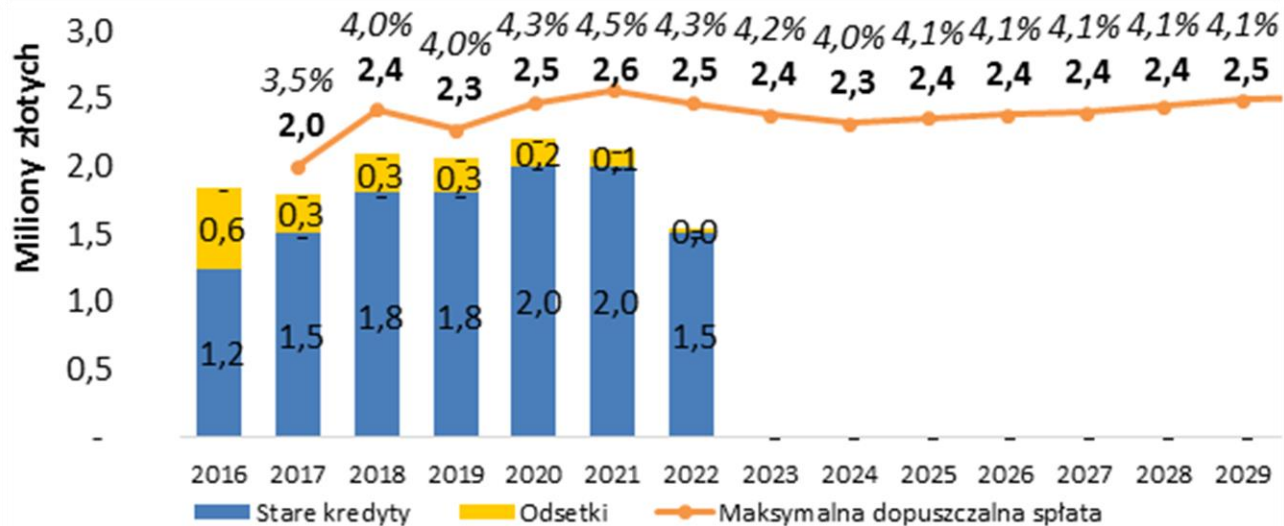
Gdzie jest największe ryzyko związane z długiem?

To nie wysokość zadłużenia jest zazwyczaj problemem. Problemem są zbyt wysokie spłaty i brak możliwości ich zmiany.

MARIUSZ GOŁASZEWSKI

Aesco Group
Finanse | Audyty | Oszczędności

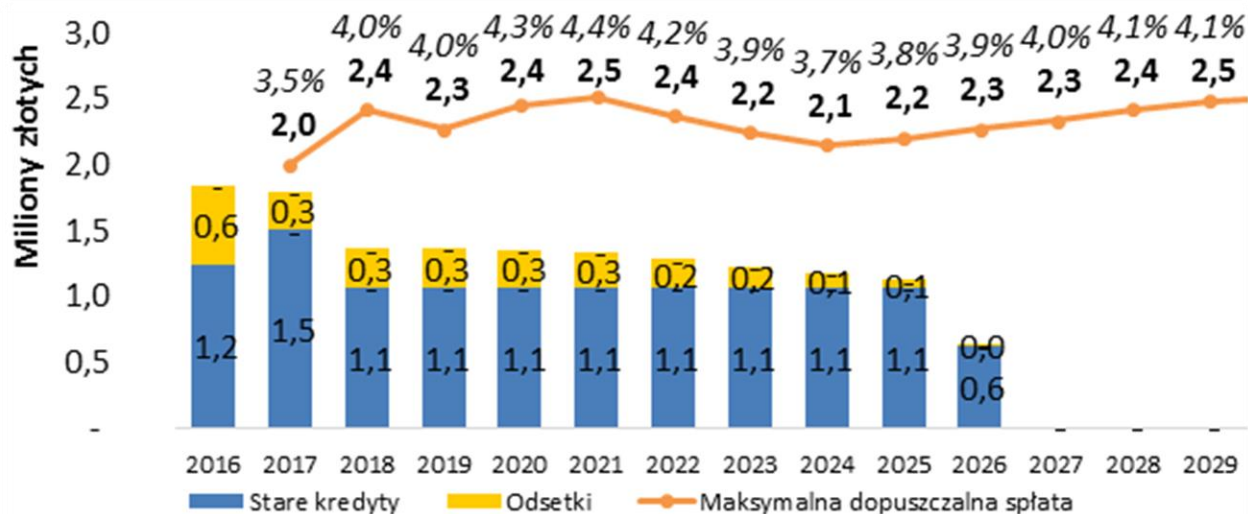
Kiedy zadłużenie jest niebezpieczne?

Przypadek 1:

Mały dług (18% w stos. do dochodów ok. 60 mln zł), ale **duże spłaty roczne.**

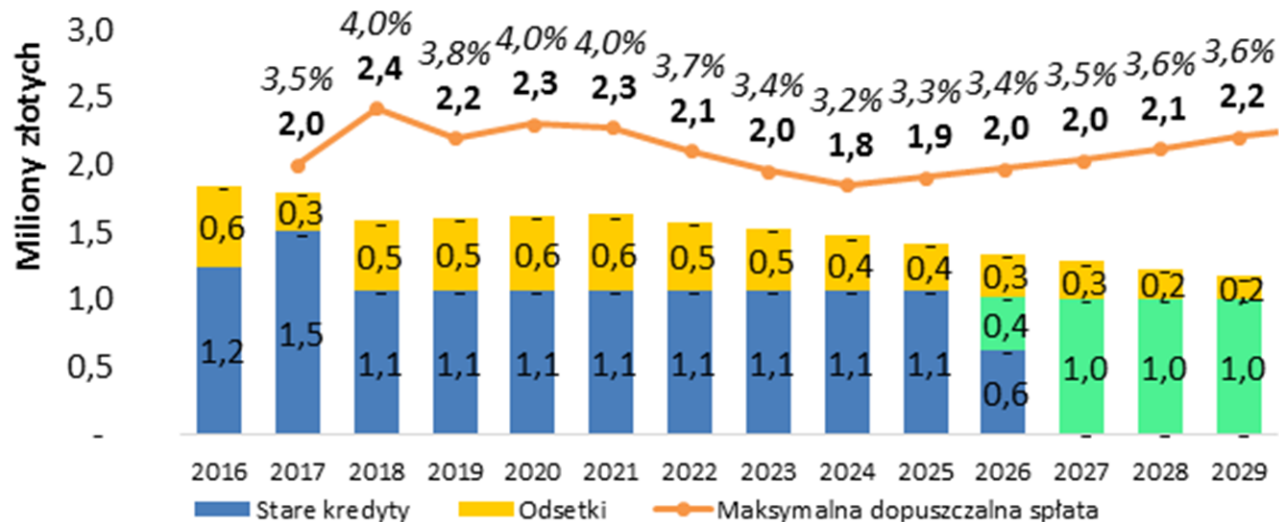
Bezpieczne zadłużenie

Przypadek 2:

Ta sama ilość długu, ale
mniejsze spłaty roczne.
Zdolność kredytowa
wykorzystana w 60% =
bezpieczeństwo

Jak ułożyć spłatę nowego finansowania?

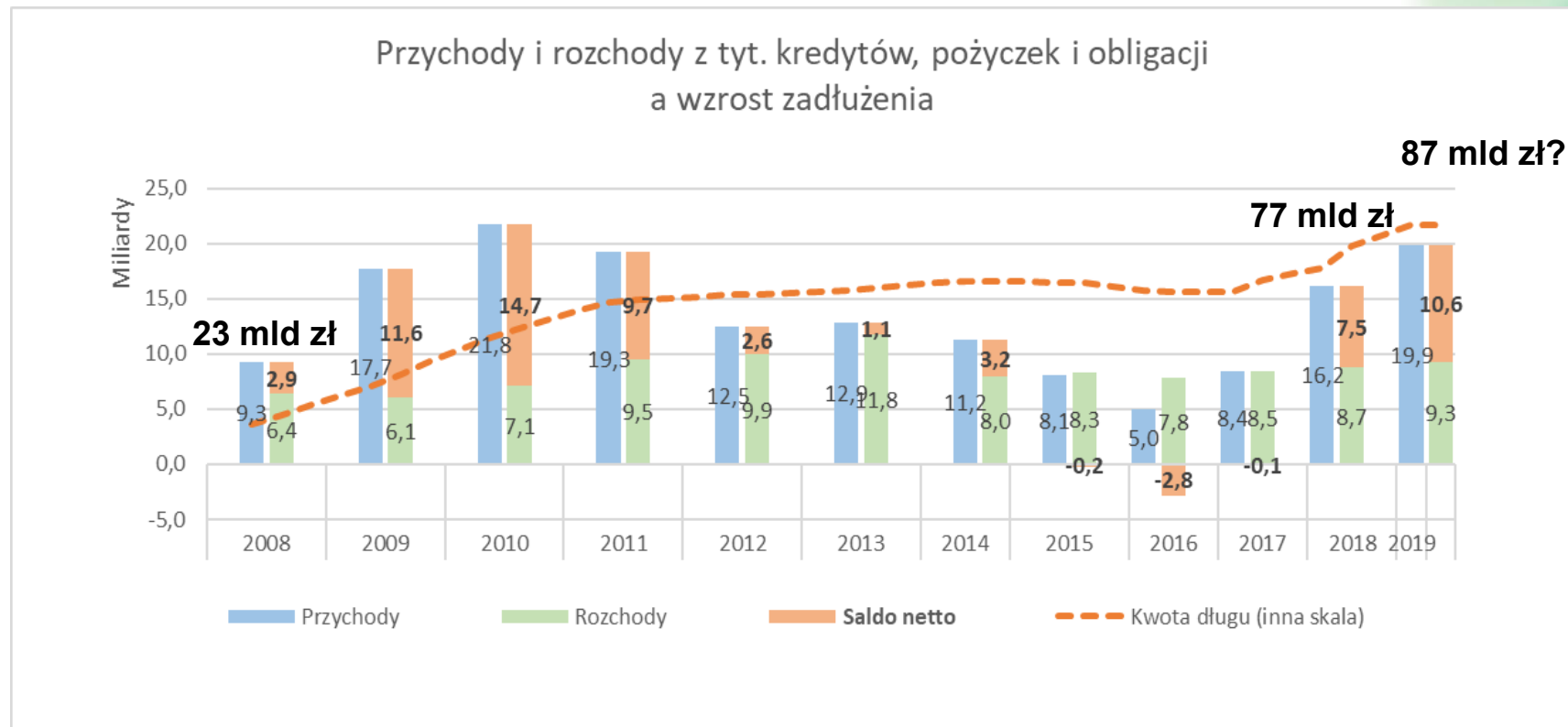

Przypadek 2:

Nowe finansowanie w formie **emisji obligacji z karencją**.

Zachowane niskie spłaty roczne nie zwiększają ryzyka!

Zadłużanie się samorządów 2008-2019

Co można jeszcze zrobić?

- Budowa samorządowych mieszkań dla rozwoju
 - Finansowane w całości z czynszów, przeciwdziałają depopulacji, przyciągają mieszkańców płacących PIT i wysyłających dzieci do szkoły (subwencja) – rodzina 2+2: ok. 17.000 zł rocznie, tj. 28 zł/m² mieszkania
- Audyt finansowo-organizacyjny oświaty
 - JST wydają na oświatę ponad 70 mld zł rocznie – koszty tylko 1% niższe to 700 mln zł na inwestycje
- Obniżanie kosztów istniejącego finansowania
 - W 2019 roku udało się „odzyskać” od banków ok. 50 mln zł w niezapłaconych odsetkach
- Utworzenie / rozwinięcie spółki komunalnej
 - Większa efektywność działania, niezadłużanie budżetu i odliczenie VAT od inwestycji

Emisja obligacji komunalnych

- Obligacje są **nowoczesną formą kredytu**, jaki **bank** udziela jednostce samorządowej
- Zamiast umowy kredytowej podpisywana jest **umowa emisyjna**, która określa analogiczne do kredytu warunki wypłaty i spłaty środków pieniężnych oraz wynagrodzenia

JST otrzymuje z banku
środki pieniężne w
ustalonych terminach

JST płaci bankowi
oprocentowanie
WIBOR 6M + marża

JST ma obowiązek
spłacić pożyczone środki
w uzgodnionych
terminach

- zazwyczaj **w ciągu danego roku**, ale też przez okres np. **3 lat**, na który zaplanowana jest **finansowana inwestycja**

- **marża** może wynosić od **0,5% do 1,9%**, w zależności od kondycji finansowej JST i długości spłat

- JST może **dostosować terminy spłaty do możliwości budżetu** i ograniczeń wynikających z art. **243 uofp (nawet po emisji!)**
- **okres karencji** w spłacie kapitału **nawet do 10 lat**

Zapraszam do FB (facebook.com/AescoGroup)

Facebook interface showing the Aesco Group page. The page name is "Aesco Group" with the handle "@AescoGroup". The profile picture is a circular logo with blue and green 3D cubes. The cover photo features a bronze cheetah sculpture in the foreground and a blurred background with the text "Aesco Group" and the logo. The navigation menu on the left includes "Strona główna", "Recenzje", "Zdjęcia", "Filmy", and "Posty". The top navigation bar shows the user "Mariusz" and options for "Strona główna" and "Utwórz". A notification banner at the top reads: "Tak gość widzi Twoją stronę. [Przełącz z powrotem na swój widok](#), aby zarządzać stroną." The bottom interaction bar includes "Lubisz to!", "Obserwowanie", "Udostępnij", and "Wyślij wiadomość".

Mariusz Gołaszewski

Prezes Zarządu Aesco Group Sp. z o.o.

e-mail: biuro@aesco.com.pl

www.aesco.com.pl

facebook.com/AescoGroup

Tel. 22 213 81 60